

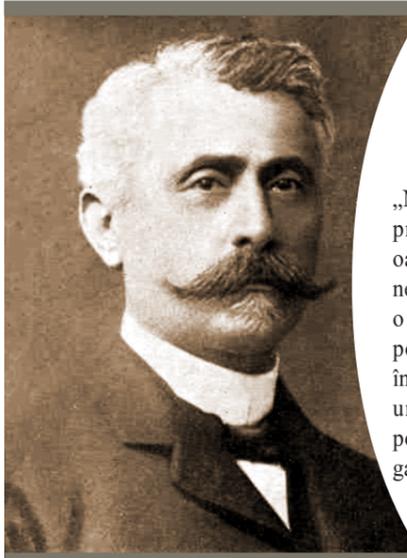

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 29, nr. 991, 15 februarie 2022, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

Spiru HARET

15 februarie 1851 – 17 decembrie 1912

„Ne silim să înlăturăm din învățământ tot ce nu avea viață decât prin puterea tradiției, fără a răspunde însă vreunei realități oarecare; fie o necesitate socială actuală, fie îndestularea unei necesități sufletești. Mai contăm să apropiem școala de popor, să o facem să fie iubită și respectată, să fie centrul de unde să pornească curente cele bune și sănătoase pentru înălțarea și întărirea neamului. Căutăm a face ca învățământul nostru să devină un învățământ național, de vreme ce ne silim a-l face să se potrivească țării noastre, în loc de a ne mulțumi să-l luăm făcut gata, într-un timp și în niște condiții care nu mai sunt ale noastre”

Mioara Vergu-Iordache

— Pagina 8 —

Universitatea Spiru Haret organizează preînscriseri on-line în perioada 11 februarie 2022 - 30 iunie 2022

Preînscriseri Online 2022
Feb - Iun
Licență/Masterat

- Drept
- Administrație publică
- Contabilitate și informatică de gestiune
- Management
- Marketing
- Psihologie
- Pedagogia învățământului primar și preșcolar
- Informatică
- Medicină Veterinară
- Kinetoterapie și motricitate specială
- Educație fizică și sportivă

admitere.spiruharet.ro

București, Constanța, Brașov, Craiova, Câmpulung

FII STUDENT LA USH!

Candidații care completează formularul de preînscrisere on-line până la data de 30 iunie 2022 nu vor plăti taxa de înscriere!

Locul trebuie confirmat până la data de 31 iulie 2022; vor fi prezentate documentele necesare pentru înscriere la secretariatul facultății.

Taxa de înscriere la concursul de admitere pentru studiile universitare de licență și masterat este de 150 de lei.
Taxa de înscriere la concursul de admitere pentru colegiu este de 150 lei.

Oferta educațională a Universității Spiru Haret pentru anul universitar 2022-2023
<https://www.spiruharet.ro/facultate-preinscriere.html>

BUCUREȘTI

Facultatea de Educație Fizică și Sport - Șoseaua Berceni nr.24, Sector 4
Facultatea de Medicină Veterinară - B-dul Basarabia nr. 256, Sector 3
Facultatea de Psihologie și Științele Educației - Strada Fabricii nr. 46 G, Sector 6
Facultatea de Inginerie și Informatică - Str. Fabricii nr. 46G, Sector 6
Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative - Șoseaua Berceni nr. 24, Sector 4
Facultatea de Științe Economice - Strada Fabricii nr. 46 G, Sector 6

BRAȘOV

Facultatea de Psihologie și Științele Educației - Str. Turnului, nr. 7
Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice - Str. Turnului, nr. 7

CÂMPULUNG

Facultatea de Științe Economice - Str. Traian, nr. 223

CONSTANȚA

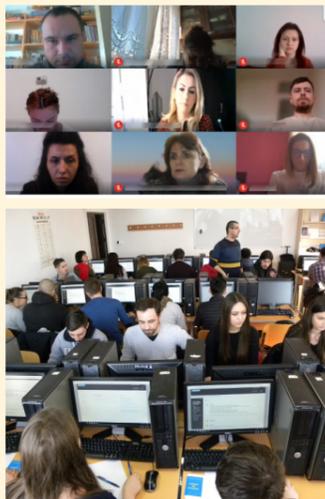
Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice - Str. Unirii, nr. 32-34

CRAIOVA

Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative - Str. Vasile Conta, nr. 4

Colegiul Universitar Spiru Haret, București

Colegiul Universitar Spiru Haret, Craiova

• Implicați • Implicați • Implicați

• Sesiunea de informare și conștientizare cu privire la situația copiilor din județul Brăila cu părinți plecați în străinătate în vederea dezvoltării rețelei partenoriale de sprijin din cadrul proiectului POCU/784/6/24/139602 – DidactAcces

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR EMOȚIONALE

• Sesiunea de consiliere și orientare pentru dezvoltarea de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate, în vederea sprijinirii copiilor din județul Brăila cu părinți plecați în străinătate din cadrul proiectului POCU/784/6/24/139602 – DidactAcces

IMPLICAREA FACTORILOR RESPONSABILI

ÎN REALIZAREA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-COMUNITATE LOCALĂ
PENTRU ÎMBUNĂȚIREA ACTIVITĂȚII COPILOR CU PĂRINȚI PLECAȚI ÎN STRĂINĂTATE

Pagina 4

Ar putea fi a patra putere în stat

Mioara VERGU-IORDACHE

O emisiune la un post de televiziune. Ar putea fi oricare. Moderatorul/moderatoarea, de dragul sau de frica CNA, îi cere unui invitat să aducă probe pentru o afirmație cam colțuroasă despre o persoană. „Aveți probe?” „Sigur!” „Ce probe?” „Informația a apărut și site-ul X, și pe site-ul Y, la televiziunea Z...” Și emisiunea continuă și afirmația se rostogolește cu valoare de informație „probată”, nu prin „confirmarea unui adevăr, dovedire, dovadă, semn, mărturie în sprijinul cuiva sau a ceva”, ci prin repetabilitate, prin rostogolire! Nu, nu înseamnă că dacă mai multe persoane afirmă un lucru acela este și adevărat! În gazetărie, pre-documentarea se face din orice sursă, din presa scrisă, audio-vizuală, de pe internet, din documente. Înarmat cu aceste informații, ziaristul se documentează, de data aceasta pe teren, verificând orice află în timpul pre-documentării. Aduce dovezi în sprijinul a ceea ce afirmă. Fără aceste dovezi nu „produc” informații! Din grabă, neștiință sau interesăți, mulți ziaristi au produs pagube, nu numai unor persoane, ci însăși meseriei de ziarist. (Nu amintesc și de atacurile dintre ziaristi, și ele extreme de nocive, care conduc la scăderea credibilității presei.) Teoretic măcar, presa este a patra putere în stat. Este și ar putea fi și mai puternică, dacă ar atrage cititori, ascultători, privitori nu numai pentru ca aceștia „să se răcorească” („Ce bine i-a zis-o lui...!!!”), ci pentru a fi mai bine informați ca să se descurce în hățișul legislativ, administrativ, politic, pentru a se destinde, pentru a ști ce se mai întâmplă în lumea noastră de dincolo de granițe.

Sigur, și presa este o afacere. Patronii vor să câștige audiență pentru a primi publicitate, pentru a scoate profit. Cine poate să-i condamne?! Nimeni. Doar că nu e normal să joace rolul mass-media obiective. Fiecare trebuie să declare sincer ce partid, ce orientare politică susține, pentru ca să avem și noi o grilă de înțelegere, pentru a putea descifra informația, pentru a pricepe de ce un om este o valoare undeva și o scursură umană altundeva. De dragul ratingului, „băgatul băului prin gard” a devenit „tehnică de presă”. Foarte mulți ziaristi ies din misiunea lor de moderator, de persoană care întreabă pentru a obține răspunsuri avizate; „pe surse”, ei știu mai bine decât invitații, fac „alianțe” cu anumiți invitați... Ceea ce dăunează presei, dăunează consumatorilor de presă.

Am auzit de multe ori despre ceva sau cineva că e într-un fel sau altul pentru că „așa am citit” sau „așa am văzut/auzit la televizor/radio”. Este incorect să iei de bun ceva ce citești sau auzi/vezi și nu a fost bine, cinstit documentat. Este foarte ușor să dărimi și foarte greu să construiești. Răul odată făcut nu va fi reparat niciodată în totalitate! Cu părere de rău, presa are un rol foarte important în divizarea societății. Multă lume a înțeles și presa își pierde din importanță, când chiar ar fi trebuit să se manifeste ca o putere.

Ziua Națională a Lecturii

Începând din acest an, România are o Zi națională a lecturii! Într-o țară în care sub 10% dintre cetățeni cumpără o carte pe an, rolul școlii devine esențial în a cultiva o activitate aparent desuetă, **lectura**, ca preocupare menită să ne salveze dintr-un univers superficial, un univers în care dăm click fără a decide. Lectura construiește legături profunde și statornice în mințile tuturor, fie copii sau adulți.

Am decis, în calitate de ministru al Educației, ca marți, 15 februarie 2022, în toate școlile, programul să se modifice astfel încât, indiferent de disciplina prevăzută în orar, la ora 11:00 și la ora 14:00, învățătorul sau profesorul să organizeze, la clasa unde este prezent, activități de lectură la care să participe toți preșcolarii și elevii. În prealabil, personalul didactic va recomanda tuturor să aducă o carte preferată sau să împrumute de la biblioteca școlară o carte și, timp de 15 minute, să citească fie individual, fie în grupuri mici de lucru. Obiectivul activității este de a promova lectura ca obicei cotidian, fără a presupune discutarea fragmentelor citite sau realizarea unei analize pe text.

Unitățile de învățământ pot organiza activități de încurajare a lecturii pentru comunitatea socială din care fac parte, cu respectarea normelor sanitare anti-COVID-19.

Așadar: a) invităm bibliotecile locale, județene și/sau metropolitane să deruleze activități de prezentare a propriilor servicii, de obținere a unui permis de bibliotecă, de colectare și donație de carte, inclusiv prin amenajarea de standuri în incinta unităților de învățământ; b) recomandăm asociațiilor, fundațiilor nonprofit, societăților de gestiune a drepturilor de autor, cu experiență în derularea de activități educaționale, să susțină cluburi de lectură, ateliere de scriere creativă și/sau ilustrare de carte, discuții și dezbateri pe teme literare sau alte programe similare; c) încurajăm școlile să ofere editurilor și librăriilor, la cerere și în măsura disponibilității, spații cu titlu gratuit pentru a prezenta, eventual a vinde, carte cu teme educative și/sau recreative, adecvate vârstei elevilor.

Totodată, unitățile de învățământ sunt invitate să popularizeze evenimentele asociate Zilei lecturii în presa locală și națională, dar și în mediul online.

Seria manifestărilor dedicate Zilei Naționale a Lecturii se va deschide oficial în Aula Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I”, marți, 15 februarie, ora 10:00, cu mesajele reprezentanților Administrației Prezidențiale, ale miniștrilor Educației și Culturii, ale Academiei Române, ale Primăriei Municipiului București, precum și ale altor instituții preocupate de promovarea lecturii.

În întreaga țară se vor organiza manifestări nu doar în școli, ci și la bibliotecile locale.

Motto-ul acestui an este *Citim împreună!*

Sorin Mihai CÎMPEANU, ministrul Educației

Acord politic la nivelul coaliției de guvernare, singura soluție pentru educație!

Federația Sindicatelor Libere din Învățământ, Federația Sindicatelor din Educație „SPIRU HARET” și Federația Națională Sindicală „ALMA MATER”, în numele celor peste 300.000 de salariați din învățământ, ale căror drepturi și interese le reprezintă, solicită conducerilor partidelor care formează coaliția de guvernare (PSD, PNL și UMDR) o întâlnire comună pentru discutarea problemelor actuale cu care se confruntă învățământul românesc.

Astăzi, după întâlnirea avută cu Prim-ministrul Nicolae-Ionel Ciucă, a reieșit foarte clar că este nevoie de o decizie politică asumată de toate partidele aflate acum la guvernare privind reforma educației și salarizarea angajaților din învățământ.

După cele patru ore de discuții avute cu Prim-ministrul Nicolae-Ionel Ciucă, ministrul Educației Sorin-Mihai Cîmpeanu, ministrul Muncii Marius Budăi, ministrul Finanțelor Adrian Căciu, secretarul de stat Gigel Paraschiv și directorul general al Direcției Financiare din cadrul Ministerului Educației Mihai Păunică, s-a agreat găsierea soluțiilor pentru rezolvarea următoarelor:

- Inițierea, în vederea adoptării, a unei Ordonanțe de Urgență reparatorii, astfel încât întregul personal didactic să beneficieze de calculul și plata corecte ale drepturilor salariale cuvenite, conform tranșelor de vechime în învățământ (de la data de 01.09.2017), respectiv ale drepturilor reglementate ca majorări/creșteri salariale (începând cu 01.01.2019), potrivit Legii-cadru nr. 153/2017 (menționăm că, la ora actuală, pe rol sunt mii de procese deschise de organizațiile sindicale, multe dintre acestea fiind deja câștigate în primă instanță, iar

continuarea lor poate conduce la blocarea activității instanțelor de judecată);

- Achitarea tranșelor din hotărârile judecătorești – în urma proceselor câștigate de sindicate în numele membrilor;
- Suplimentarea numărului de posturi didactice auxiliare și nedidactice – la ora actuală, foarte multe unități de învățământ se confruntă cu deficit de personal;
- Inițierea unei Ordonanțe de Urgență pentru plata orelor suplimentare;
- Salarizarea personalului din învățământ să se facă printr-o singură anexă care să cuprindă personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic. Poziționarea salariaților din sistemul de învățământ pe trepte superioare în grila de salarizare.

Deși astăzi, 8 februarie 2022, am observat o deschidere din partea Prim-ministrului și a miniștrilor prezenți la discuțiile privind problemele din educație, ne este foarte clar că deciziile majore așteptate de angajații din învățământ nu pot fi luate decât în urma unui consens politic. Indiferent de prevederile care vor fi incluse în noua lege a salarizării, Guvernul trebuie să găsească soluțiile pentru aplicarea, în perioada următoare, a Anexei nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017 (legea salarizării în vigoare) și pentru rezolvarea problemelor privind salarizarea personalului nedidactic.

Având în vedere cele prezentate mai sus, considerăm că întâlnirea solicitată la nivelul coaliției de guvernare este singura soluție pentru detensionarea situației din sistemul educațional.

Cu deosebită stimă,

PREȘEDINTE F.S.L.I.
Simion HANCESCU

PREȘEDINTE F.S.E. „SPIRU HARET”
Marius Ovidiu NISTOR

PREȘEDINTE F.N.S. „ALMA MATER”
Anton HADĂR

București, 8 februarie 2022

FII VOCEA COLEGILOR TĂI!

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

Structura anului școlar necesită propuneri concrete, nu doar declarații publice!

În cursul acestei săptămâni, ministrul educației, Sorin Cîmpeanu, a prezentat în spațiul public o serie de ipoteze luate în calcul de Ministerul Educației în stabilirea structurii anului școlar 2022-2023, care ar presupune, pe de-o parte, modificarea perioadelor alocate cursurilor, prin introducerea unei vacanțe în luna octombrie și reintroducerea vacanței din luna februarie, cunoscută drept vacanța intersemestrială și, pe de altă parte, modificarea numărului de zile de școală.

Consiliul Național al Elevilor critică faptul că până la acest moment nu a fost lansată o propunere de structură pentru anul școlar viitor și solicită Ministerului Educației să urgenteze procesul de elaborare a unei propuneri concrete, menite să urmărească stabilizarea structurii anului școlar și să răspundă la nevoile reale ale elevilor, în așa fel încât ea să poată fi discutată cu partenerii de dialog social în cel mai scurt timp. Readucem în discuție poziția exprimată în anii trecuți și solicităm ca anul școlar să înceapă în prima zi de luni a lunii septembrie și să se încheie în prima zi de vineri a lunii iunie, pentru a evita disconfortul termic accentuat și resimțit de toți actorii implicați în procesul instructiv-educativ, care se resimte în timpul verii, ținând cont de faptul că majoritatea unităților de învățământ nu dispun de instalații de climatizare.

În aceeași notă, cu referire la propunerea de prelungire a duratei cursurilor din anul școlar 2022-2023, subliniem faptul că Ministerul Educației ar trebui să trateze cu prioritate problematica planurilor-cadru de liceu și a reformelor necesare în sistemul de evaluare al elevilor, care, odată reformate, vor aduce o reală schimbare a învățământului românesc. Nu există dovezi bazate pe cercetări în domeniul științelor educației care să ateste faptul că un număr mai mare de zile de școală înseamnă, automat, o calitate crescută a actului educațional de la clasă. Din contră, calitatea este dată de mai mulți factori interdependenți, precum relevanța conținuturilor și competențelor livrate, formarea cadrelor didactice, perseverența elevilor, timpul petrecut de aceștia la școală și oportunitățile de învățare. Ca atare, suntem de părere că modificarea numărului de zile de școală ar trebui să reprezinte o măsură subsecventă unor reforme mult așteptate în sistemul de educație, precum cele menționate anterior.

De asemenea, atragem atenția asupra faptului că structura anului școlar nu trebuie să se muleze pe dorințele operatorilor din turism, ci viceversa. Educația reprezintă o piatră de temelie a oricărui stat, fiind necesar ca nevoile sistemului educațional și interesele elevilor să primeze în fața celor ale operatorilor din industria sporturilor de iarnă, evitând astfel adoptarea unor măsuri într-o logică strict afaceristă.

Indiferent de modul de împărțire al anului școlar, ne dorim o structură echilibrată a acestuia, în care diviziunile să fie aproximativ egale din punct de vedere al numărului de săptămâni de cursuri și solicităm cu fermitate Ministerului Educației să cheme la consultări reprezentanții elevilor, părinților și profesorilor pentru a identifica o structură echitabilă a anului școlar. Experiențele trecutului ne arată că deciziile care nu răspund cu adevărat nevoilor din teritoriu nu fac altceva decât să adâncească problemele cu care elevii, profesorii și părinții se confruntă zi de zi.

„Foarte puțin timp ne mai desparte de momentul adoptării structurii anului școlar 2022-2023, iar Ministerul Educației nu trebuie să mai amâne niciun moment demararea consultărilor cu partenerii de dialog social pe marginea acestei spețe. Așteptăm cu interes din partea decidenților o propunere concretă și asumată, care să asigure predictibilitate, echitate și echilibru, caracteristici esențiale pentru o structură centrată cu adevărat pe elev și pe nevoile acestuia, așa cum ne place să o caracterizăm”, a declarat Robert Avram, președintele interimar al Consiliului Național al Elevilor.

RENUNȚAREA LA TITLUL DE DOCTOR, CADOU PENTRU PLAGIATORI

Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR) consideră că prevederile legale introduse prin Ordonanță de Urgență nr. 94/2014, prin care „**titularul unui titlu științific poate solicita Ministerului Educației renunțarea la titlu în cauză**”, criticate de federație și în momentul adoptării acestora, reprezintă **exclusiv o potențială formă de eludare a răspunderii pentru plagiat, care nu poate fi permisă.**

Aplicabilitatea acestui text de lege a fost discutată în special cu privire la titlul de doctor și în contextul acuzațiilor de plagiat ale unor doctori.

Pe de-o parte, nu identificăm **niciun motiv pentru care un doctor** care a obținut un titlu academic **ar solicita retragerea acestuia**, în contextul în care titlul a fost **acordat cu respectarea rigorilor academice. Un titlu științific presupune o activitate de cercetare intensă și efort din partea persoanei care se bucură de o asemenea distincție.** În acest context, este mai mult decât **îndoielnică ipoteza în care o persoană care a obținut cu bună credință un titlu academic ar decide, întempestiv, renunțarea la acesta.**

În schimb, procedura renunțării la un titlu academic (mai exact, titlul de doctor) poate fi și **a fost utilizată pentru a bloca din punct de vedere procedural o decizie prin care se constată plagiatul și, implicit, aplicarea sancțiunilor aferente.** Așa cum returnarea unui bun furat nu reprezintă o cauză care să înlăture caracterul infracțional al furtului, nici **renunțarea la titlul de doctor nu ar trebui să poată reprezenta o soluție pentru ocolirea constatării și sancționării plagiatului**, cu atât mai mult cu cât nici măcar nu reprezintă o recunoaștere a faptei. Odată acordat, titlul științific produce efecte juridice (de exemplu salariale) iar renunțarea la titlu nu oferă soluții privind soarta acestor efecte în cazul unei decizii de renunțare la un titlu academic, de exemplu privind restituirea sumelor de bani primite.

Ne întrebăm, de asemenea, dacă, **prin analogie cu aceste dispoziții, ar trebui să fie posibil ca un cetățean să**

decidă că renunță la calitatea de absolvent de Bacalaureat sau de calitatea de absolvent al învățământului obligatoriu și care ar fi consecințele acestor decizii.

În contextul în care nu doar la nivel național, ci și în Spațiul European al Educației, **importanța integrității academice** este tot mai des menționată, existența unor mecanisme de ocolire a consecințelor încălcării acestora nu pot fi promovate de un stat membru.

Având în vedere **avizul nefavorabil al Comisiei de învățământ** din Camera Deputaților privind o inițiativă legislativă care ar abroga aceste texte de lege, considerăm important să subliniem că indiferent de instrumentul legislativ folosit, **decidenții de la nivelul Parlamentului și Guvernului trebuie să elimine aceste prevederi controversate.**

„*Uneori este dificil să identifici impactul efectiv al unor prevederi legale, însă acest caz este foarte clar: nimeni care și-a obținut cu seriozitate un titlu academic nu ar renunța la el. În concret, dispoziția care dă posibilitatea renunțării la un titlu academic oferă un argument procedural de care se pot lega plagiatorii pentru a ocoli dovedirea și sancționarea plagiatului. În 2014 am criticat introducerea acestei prevederi, iar în 2021 s-a făcut și prima aplicare a acesteia. Trebuie să ne asigurăm că nu vor fi și alții care să profite de acest context, iar din păcate susținerea Comisiei de învățământ din Camera Deputaților pentru aceste dispoziții este dezamăgitoare*” a declarat Horia-Șerban Onița, președintele ANOSR.

Pentru detalii și informații suplimentare, vă stăm la dispoziție:

Horia Șerban ONIȚA
Președinte ANOSR
0748 880 910 |
horia@anosr.ro

Opinia
națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,

interioare 168 și 143

e-mail: opinia@spiruharet.ro

ISO 9001 certificat nr. 639C

TEHNOREDACTARE:

Florentina Stemate

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

Se apropie admiterea!

DE CE SĂ ALEGI UNIVERSITATEA SPIRU HARET?

Universitatea *Spiru Haret* și-a dezvoltat și consolidat an de an baza materială proprie în vederea desfășurării în condiții optime, a procesului de învățământ, a activității de cercetare științifică, cultural-educative și sportive în campusurile din București, Brașov, Constanța, Craiova și Câmpulung.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Cât de importantă este baza materială pentru un student?

Studentii, masteranzii și profesorii de la Facultatea de Educație Fizică și Sport - Universitatea *Spiru Haret* apreciază baza sportivă la standarde internaționale pe care instituția de învățământ o are.

Terenuri de fotbal, de baschet, de volei, bazin de înot, bază de fitness și recuperare conving în fiecare an viitorii studenți care își doresc să facă cu adevărat performanță sportivă și să beneficieze de o pregătire teoretică și practică susținută alături de cadrele didactice.

Roberta MITRICĂ, studentă anul I: „Ca sportiv de performanță la FEFS mă bucur că beneficiem de terenuri de baschet, de volei, de handbal, fotbal și chiar și bazine de înot. Am ales această ramură de kinezoterapie deoarece ca sportiv de performanță știu cum este să ai nevoie de un kinezoterapeut foarte bun și aș vrea să devin cea mai bună în acest domeniu pentru a putea ajuta câți mai mulți oameni.”

Theodor Alexandru GABOR, masterand anul I: „Am ales această facultate datorită dotărilor, terenurilor de sport pe care le avem, sălilor și materialelor care mă ajută pentru a ajunge să-mi urmez visul de viitor, acela de a fi antrenor.”

Cosmin CRISTIN, masterand anul I: „Am decis să urmez masterul la Facultatea de Educație fizică și Sport, Universitatea *Spiru Haret*, pentru că am crezut că este mediul optim pentru a face performanță în viitoarea mea carieră. Un alt motiv pentru care am ales această facultate sunt condițiile extraordinare, avem o bază materială foarte bună.”

Roberto ANGHEL, masterand anul I: „Avem terenuri de fotbal excelente de gazon sintetic, avem bazin de înot, avem terenuri de baschet, avem toate condițiile pentru a face performanță.”

Victor IONESCU, masterand: „Am ales Facultatea de Educație fizică și Sport deoarece am auzit vorbe foarte bune despre ea, am profesori de la care am ce învăța, are o bază materială foarte bună. Am decis să aleg specializarea Kinezoterapie deoarece după ce voi termina cu sportul, voi putea ajuta la rândul meu alți sportivi.”

Dan PĂUN, cadru didactic: „Avem o bază sportivă extraordinară, una dintre cele mai performante din zona educației fizice din România. Dispunem de două terenuri sintetice de dimensiuni generoase, un teren mare, gazonat, unde se pot organiza meciuri chiar și pentru Liga a II-a. Dincolo de aceasta avem și o bază de pregătire, avem sală de fitness, avem bază de recuperare – bază care săptămânal este pusă la dispoziția echipelor din Liga I, care vin cu mare plăcere pentru că le sunt asigurate cele mai bune condiții de pregătire.”

Dan PRALEA, antrenor fitness și expert nutriție *Premium Wellness Institute*: „Universitatea *Spiru Haret* folosește baza de la *Premium Wellness Institute*, iar studenții Facultății de Educație Fizică și Sport vin de câte ori au nevoie.”

UNIONEA EUROPEANĂ

ROMANIA

Instrumente Structurale 2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

ANUNT

ASOCIAȚIA „SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ”,
în parteneriat cu
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BRĂILA,
organizează

Sesiunea de informare și conștientizare cu privire la situația copiilor din județul Brăila cu părinți plecați în străinătate în vederea dezvoltării rețelei parteneriale de sprijin din cadrul proiectului POCU/784/6/24/139602 – DidactAcces

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR EMOȚIONALE

Evenimentul, organizat cu sprijinul Școlii Gimnaziale *Petre Carp* Tufești, va avea loc la sediul acesteia, comuna Tufești, Brăila, 817185, Tufești, în data de **23.02.2022, ora 12.00**

Proiectul are ca obiectiv general acordarea de suport pentru disciplinele Matematică și Informatică, precum și consiliere psiho-socială pentru copiii din județul Brăila care au cel puțin un părinte plecat în străinătate în ultimele șase luni.

În urma implementării proiectului se vor obține următoarele rezultate: servicii suport educațional Matematică/ Informatică pentru 270 de preșcolari și elevi din județul Brăila, din care minimum 28 aparținând minorității rome și minimum 44 din mediul rural; dezvoltarea abilităților emoționale/consiliere socială/suport emoțional/ psihologic/consiliere vocațională pentru copiii din grupul țintă; servicii de dezvoltare a abilităților parentale sau, după caz, soluționarea diferitelor probleme de natură socială pentru minimum 200 de reprezentanți ai copiilor din grupul țintă (părinți/ tutori/ persoane care au în grijă copii cu părinți plecați la muncă în străinătate); dezvoltarea unei rețele parteneriale în județul Brăila între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate, în scopul asigurării sustenabilității din perspectivă instituțională.

Invitații participanți vor dezbate subiecte privind **Dezvoltarea abilităților emoționale**, dar și alte subiecte pe care participanții le vor propune spre dezbatere.

Pentru informații suplimentare legate de proiect ne puteți contacta la:
Asociația „Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință și Cultură”
Strada Italiană nr.28, sector 2, București
E-mail: didactaces@snsh.ro

Manager Proiect
Prof.univ.dr. Maria ANDRONIE

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocm/784/6/24/139602

UNIONEA EUROPEANĂ

ROMANIA

Instrumente Structurale 2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

ANUNT

ASOCIAȚIA „SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ”, în parteneriat cu INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BRĂILA, organizează

Sesiunea de consiliere și orientare pentru dezvoltarea de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate, în vederea sprijinirii copiilor din județul Brăila cu părinți plecați în străinătate din cadrul proiectului POCU/784/6/24/139602 – DidactAcces

IMPLICAREA FACTORILOR RESPONSABILI ÎN REALIZAREA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-COMUNITATE LOCALĂ PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚII COPILOR CU PĂRINȚI PLECAȚI ÎN STRĂINĂTATE

Evenimentul, organizat cu sprijinul Școlii Gimnaziale *Petre Carp* Tufești, va avea loc la sediul acesteia, comuna Tufești, Brăila, 817185, Tufești, în data de **23.02.2022, ora 14.00**

Proiectul are ca obiectiv general acordarea de suport pentru disciplinele Matematică și Informatică, precum și consiliere psiho-socială pentru copiii din județul Brăila care au cel puțin un părinte plecat în străinătate în ultimele șase luni.

În urma implementării proiectului se vor obține următoarele rezultate: servicii suport educațional Matematică/Informatică pentru 270 de preșcolari și elevi din județul Brăila, din care minimum 28 aparținând minorității rome și minimum 44 din mediul rural; dezvoltarea abilităților emoționale/consiliere socială/suport emoțional/psihologic/consiliere vocațională pentru copiii din grupul țintă; servicii de dezvoltare a abilităților parentale sau, după caz, soluționarea diferitelor probleme de natură socială pentru minimum 200 de reprezentanți ai copiilor din grupul țintă (părinți/ tutori/ persoane care au în grijă copii cu părinți plecați la muncă în străinătate); dezvoltarea unei rețele parteneriale în județul Brăila între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate, în scopul asigurării sustenabilității din perspectivă instituțională.

Invitații participanți vor dezbate subiecte privind **IMPLICAREA FACTORILOR RESPONSABILI ÎN REALIZAREA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-COMUNITATE LOCALĂ PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚII COPILOR CU PĂRINȚI PLECAȚI ÎN STRĂINĂTATE**, dar și alte subiecte pe care participanții le vor propune spre dezbatere.

Pentru informații suplimentare legate de proiect ne puteți contacta la:
Asociația „Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință și Cultură”
Strada Italiană nr.28, sector 2, București
E-mail: didactaces@snsh.ro

Manager Proiect
Prof.univ.dr. Maria ANDRONIE

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocm/784/6/24/139602

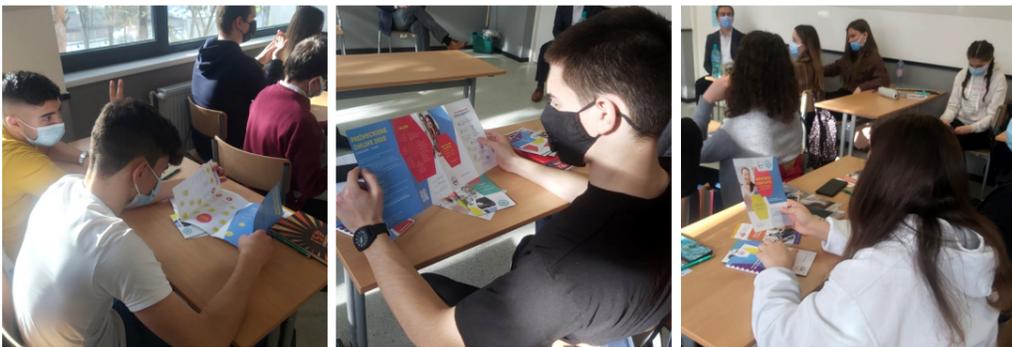
Proiectul *Liceenii* – a reluat întâlnirile cu viitorii studenți

Cu bucuria revederii și a reluării întâlnirilor cu adolescenții, Proiectul *Liceenii* a ajuns la Liceul Teologic Adventist *Ștefan Demetrescu* București.

Timp de câteva ceasuri am poposit la clasele a X-a și a XI-a, unde împreună cu liceenii am povestit despre opțiunile lor privind continuarea studiilor și despre alegerea lor pentru învățământul superior.

Am întâlnit o generație interesată de viitorul ei academic, curioasă să afle detalii despre admitere și despre oportunitățile pe care o instituție de învățământ superior privată le-o poate oferi pentru studiile de Licență.

Proiectul *Liceenii* vă mulțumește pentru ceea ce sunteți! Frumoși, creativi, pasionați, curioși, determinați!

Colegiul Universitar *Spiru Haret*

Fii online în siguranță!

Contextul pandemic a impus integrarea TIC și utilizarea Internetului în cadrul activităților didactice. S-a conturat astfel, mai mult ca oricând, nevoia de a asigura mecanisme de protecție a elevilor în mediul online.

Programul *Fii online în siguranță!* vine în întâmpinarea nevoilor de formare și dezvoltare în rândul tinerilor a abilităților de utilizare sigură și responsabilă a noilor tehnologii și poate fi implementat de cadrele didactice în cadrul orelor de *Consiliere și orientare* care abordează problematica provocărilor pe care mediul online le ridică.

Elevii Colegiului Universitar *Spiru Haret* București sunt în permanență monitorizați de către cadrele didactice și consiliați atunci când situația o impune. Astfel, în cadrul Colegiului au fost demarate mai multe programe de conștientizare, prevenire și/sau prevenție bullying, cyberbullying.

Cu sprijinul coordonatorului pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare și responsabil al Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității, doamna profesor sociolog Maria Petrescu, Colegiul Universitar *Spiru Haret* București organizează în permanență, în mediul online sau cu prezență fizică, întâlniri/dezbateri pe teme de mare actualitate: bullying, cyberbullying, managementul conflictelor, comunicare profesională.

VITRALII

VITRALII

Doar sfârșitul lumii

lor o centură de siguranță (rânduială care însă nu ține cont și de părerea celor implicați), iar ceilalți în numele libertății, al dreptului la autodeterminare al fiecărei națiuni (regulă aplicată doar acolo unde și când le convine). În general, în numele națiunilor mici se poartă războaie, întotdeauna pentru a le „elibera”. Prin *eliberare*, fiecare mare putere înțelege ce vrea, în funcție de interesele geostrategice sau economice pe care le are în regiune. Știm cum e, am trăit-o și încă o trăim pe pielea noastră. Așa se explică menținerea peste tot în lume a unor regimuri dictatoriale, a unor monarhii absolute conduse după reguli medievale, sau a unor junte militare care, nu-i așa, răspund cel mai bine aspirațiilor de veacuri ale națiunilor respective.

Unii topăie de fericire când văd convoaie militare străbătând drumurile țării. Cred că ar trebui să fim ceva mai moderați. Niciodată, nicicum, nicăieri în lume, astfel de imagini nu ar trebui să bucure pe nimeni. Peace, cum spunea un mare gânditor, nu este firească, starea de beligeranță este adevărata normalitate a sistemelor vii, incluzând aici și regnul uman, cel mai războinic dintre toate. Nu trebuie neapărat să îi dăm dreptate, și tocmai de aceea, singura bătălie pe care ar trebui să o purtăm este aceea pentru menținerea acestei stări de „anormalitate”. E greu, nu are cum să fie simplu să acționezi împotriva naturii, dar este obligatoriu. Pentru că acum izbucnirea unei conflagrații locale s-ar extinde pe toată planeta și, judecând după uriașele arsenale, după foamea de resurse, după enormele tensiuni generate de apropiata epuizare a combustibililor fosili, nu poate duce decât la o previzibilă anihilare reciprocă. Marii jucători ai politicii mondiale ne asigură că nu e chiar așa. Nu-i mare lucru: doar sfârșitul lumii. Nici primul, nici ultimul. Dă-o încolo, nu e prima oară când vedeți așa ceva, ce vă tot plângeți! Numele unor tineri vor coborî pe cruci. Niște țări mai mari sau mai mici vor fi rase de pe fața pământului, va fi un pic de foamete, ceva molime, puțin fum, dar totul va fi minunat, pentru că va învinge binele. Rămâne să aflăm ce înseamnă acest „bine”. Mă tem că explicația e de negăsit în dicționare.

Lumea este în continuă schimbare. Sferile de influență sunt în curs de reasezare ca urmare a distrugerii, în anul 1989, a echilibrului postbelic instaurat prin grația marilor puteri. Și, deși au trecut 32 de ani de atunci, se pare că protagoniștii nu se înțeleg. Planeta de acum nu mai este cea de atunci: acum oamenii au mult mai mult acces la informație, călătoresc în număr mai mare, clima se schimbă, iar resursele naturale sunt din ce în ce mai greu de obținut. De unde și acest puseu inflamatoriu. Să ne înțelegem: ambele părți greșesc. Și unii și alții vor ceea ce nu li se cuvine, primii în numele unui drept istoric și al dorinței de avea în jurul

Dragoș CIOCĂZAN

„Era așa, ca un fum...”

• Iulian Moreanu. *Femeia de fum*, 2021, Editura *Detectiv literar*. Coperta: Florin Dochia.

Să vă spun? Să nu vă spun?! L-am prins pe autor! Pretinde că Tom, creatorul din proza care dă titlul volumului – *Femeia de fum*, și-a schimbat numele, că nu acesta este numele lui! (Cei care au mai apucat să locuiască în satele românești, la bunici sau la părinți, își aduc aminte de o tradiție: când un copil era foarte bolnav era dat pe geam, cu un soi de descântec, și i se schimba numele, ca să fugă nenorocul, boala, moartea să nu-l mai recunoască, să i se schimbe destinul. Cunoscut astfel de persoane care într-un fel sunt numite în actele oficiale și altfel sunt cunoscute în comunitate! Poate era și Tom în aceeași situație, deși nu altcineva i-a schimbat numele, ci el însuși, spune autorul, dar nu a scăpat de „boala” creație, și nici de moarte). De fapt, cititorul care sunt crede că Tom este încă o ipostază (reușită) a lui Cristian Anghel, eroul în căutarea eternului feminin. Nenumit, Cristian observă, consemnează neputința lui Tom de a pune pe hârtie femeia de fum sau abur. Nebunia, obsesia lui Tom se petrece aici, între noi, îl putem întâlni oricând sau, într-o criză de sinceritate, suntem chiar noi, femeie sau bărbat. Pentru că cine nu este în căutarea perfecțiunii, a iubirii, a frumosului?! Nu veți ști dacă am dreptate decât după ce veți citi cartea. „Era așa, ca un fum... sau mai degrabă ca un abur. Și el era tot cam ca un fum. Sau mai degrabă ca un abur...”

Fiecare dintre proze - *Femeia de fum*, *Cântărețul de canțonete*, *Știrista*, „*A zis să-ți spun că el era...*”, *Bătrânul cabanier*, „*Nobel*”-ul local - tratează condiția umană cu frumos și urât, misterul, căutarea și creația. Poveștile și scrisul lui Iulian Moreanu sunt „periculoase”. Pentru că pot fi ale mele, ale tale... Și putem să credem că este foarte ușor să le destăinuim scriind și noi. Sigur, dacă avea harul autorului! Una dintre calitățile prozatorului este simplitatea aparentă. Parcurgi cele 170 de pagini, dintr-o suflare, și intri într-o stare. Trebuie să revii și abia așa, transpus/ă, începi să înțelegi.

Cristian și Florentina, adică El și Ea, țeș o plasă din întâmplări niciodată fără un „ceva”, care să te facă să devii... coautor. Nu știu dacă asta își dorește autorul, poate nici nu este așa. Dar eu mă simt luată de mână și dusă până în miezul poveștii, unde sunt lăsată să mă descurc. Îmi place încrederea pe care Iulian Moreanu o are în cititorii săi! Fiecare descoperă în felul său cheia și fiecare poate să „adapteze” povestea. Mulți vom descoperi/ redescoperi trăiri, întâmplări, amăgiri, fericiri, drame, tragedii, pe care le-am trăit sau în preajma cărora am fost. Pe toate le îmbracă Iulian Moreanu în catifeaua poveștii benigne, chiar dacă, uneori, subiectul este malign.

Toată cartea îmi place, dar aș vedea de mai multe ori „filme” având scenariul bazat pe *Femeia de fum*, „*A zis să-ți spun că el era...*”, *Bătrânul cabanier*. Ceea ce nu înseamnă că *Știrista*, *Cântărețul de canțonete*, și „*Nobel*”-ul local nu sunt foarte interesante și frumoase.

V-am mai spus! Nu trebuie să mă credeți pe cuvânt! Citiți și acest volum, definitiv pentru genul „proză scurtă”.

Mioara VERGU-IORDACHE

Invitații în lumea artelor plastice

Vă rugăm mai întâi să vă prezentați.

Sunt onorată pentru atenția oferită, atât mie, cât și lucrărilor mele. Mă numesc Gabriela Jundi. Despre vârsta mea vă pot spune că diferă de la o zi la alta: astăzi pot fi copil, mâine adolescentă, dar întotdeauna maturitatea coexistă. Despre sine putem vorbi cu toții și sunt sigură că viața fiecăruia dintre noi ar face subiectul unui roman, chiar al unui „bestseller”.

Cum a fost anul 2021, legat de arta dumneavoastră?

Dacă anul 2020 a fost plin de cărți și filme, ca pentru majoritatea dintre noi, din cauza pandemiei care ne-a ținut mai mult în casă, anul 2021 a fost anul artei. După o pauză destul de lungă, m-am reapucat de pictat. A fost anul în care imaginația, simțul artistic, au renăscut și am profitat din plin. Am pictat și pictez întotdeauna pentru mine. Niciodată nu am făcut un tablou cu gândul de a-l vinde, de a câștiga bani de pe urma lui. Pentru asta, de câte ori primesc o comandă sau cineva achiziționează ceva deja făcut, îi ofer cadou încă o mică lucrare, ca recunoștință, pentru aprecierea față de munca depusă de mine. Pictez pentru că îmi place, pictez pentru că îmi umple sufletul de culoare și asta înseamnă fericire pentru mine. Am început să pictez de la 13 ani, când tatăl meu, văzând schițele și reproducerile realizate de mine, în joacă, mi-a cumpărat culori în ulei, pensule, și mi-a zis: „Încearcă uleiul, joacă-te în culori” Tata și amicul lui, pictorul Dan Hatmanu, au fost cei care m-au încurajat să pictez și pentru asta le mulțumesc. Sper, ca de acolo, de sus, unde se afla amândoi acum, să vadă ceea ce fac și poate am să simt, am să le aud...cumva, criticele, laudele, încurajările. Din partea lor, critica a fost una constructivă, dar în zilele noastre, ceea ce vad, câteodată, pe unele grupuri, critica este una distructivă. Nu-mi place când văd comentarii răutăcioase,

Un artist de valoare,
Gabriela JUNDI:
Pictez pentru că îmi umple
sufletul de culoare și asta
înseamnă fericire pentru mine

„Petale de soare”

„Pescari” - pictură în ulei, reproducere după pictorul rus Vasili Perov

„Întoarcere în timp” – interpretare grafică după „Cafe Terrace at Night” de Van Gogh

„Jurnal – Mi-e dor de tine, mamă!”

la adresa lucrărilor expuse. Fiecare om este un artist în felul lui. Oricine poate picta. E diferit doar felul în care simțim culoarea, este diferită doar viziunea și pentru asta nu ar trebui să ne judecăm, să ne criticăm. Ar trebui să ne încurajăm copiii să citească cărți în format fizic, să scrie, ar trebui să ne încurajăm copiii să deseneze, să picteze, să danseze, să de-a drumul imaginației, pentru că altfel ne vom anihila toate simțurile, pe care Dumnezeu ni le-a dat, simțuri care ne diferențiază de celelalte specii.

Ce visați pentru anul 2022, dar și pentru următorii ani?

Pentru anul 2022 nu am vise...am planuri, am dorințe. Îmi doresc să-mi bucur cât mai mult sufletul și să fac cât mai mulți oameni fericiți, atunci când îmi vor privi creațiile.

Acum, copiii mei sunt criticii lucrărilor mele și de cele mai multe ori, ochii lor, inocența lor, mă ajută, iar soțul meu este cel care mă susține din toate punctele de vedere și asta mă face să mă simt apreciată și iubită. La fel ca și în anii trecuți, în anul 2022 nu am să mă opresc doar la pictură. Am să fac și grafică și am să scriu poezii. Legat de anii viitori aș spune... ce nu mi-aș dori, reinterpretând câteva versuri scrise de mine: nu îmi doresc ca lăutarii să nu mai cânte, poezii să nu mai aibă cuvinte, iar pictorii să picteze ceva ce nu-i din lumea mea.

Cum vreți să se desfășoare lumea dumneavoastră, lumea artei, lumea în general?

Această întrebare mă duce cu gândul la o compunere orală, pe care fiul meu a trebuit să o facă în clasă, la ora de engleză, subiectul fiind: „Cum te vezi în viitor, ce ai dori să faci?”, la care, el, a răspuns: „Aș dori să fiu mai bun, să fac lucruri și fapte bune...” și nu a mai apucat să continue deoarece, au urmat răsetele zgomotoase ale colegilor și... gândurile, dorințele lui, au fost rupte în bucăți. Eu nu am să permit nimănui să-mi frângă dorințele, sau visele. Lumea mea va fi una plină de culoare, pentru că așa vreau eu să fie, arta mea va cuprinde sufletul meu, pentru că altfel nu-i văd rostul, iar lumea, oamenii, sper să găsească frumusețea vieții în lucrurile mărunte: în parfumul unei flori, în delicatețea unui fluture, în zâmbetul unui copil sau în mâinile împreunate, cu dragoste, acelor care au trecut de prima tinerețe... așa mi-aș dori să arate și lumea artei din viitor.

Concluzia este ușor de formulat. Am avut șansa să cunoaștem un Om special, un artist cu multe calități, cu tablouri ce rămân mult timp în memorie. Personal, cred că ramurile de migdal vor înflori mereu și în inima mea.

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadepresaculturalasisportiva.wordpress.com>

CETĂȚEAN EUROPEAN

Reprezentanța UE în România informează:

Scad diferențele dintre regiunile UE datorită sprijinului acordat de UE

Cel de-al 8-lea raport privind coeziunea publicat de Comisie arată că politica de coeziune a contribuit la reducerea disparităților teritoriale și sociale dintre regiunile UE.

Datorită finanțării destinate politicii de coeziune, se preconizează că PIB-ul pe cap de locuitor al regiunilor mai puțin dezvoltate va crește cu până la 5 % până în 2023. Aceleași investiții au susținut, de asemenea, o reducere cu 3,5 % a decalajului dintre PIB-ul pe cap de locuitor din 10 % din regiunile cel mai puțin dezvoltate și 10 % din regiunile cele mai dezvoltate. Raportul arată totodată că, grație flexibilității sale, politica de coeziune a oferit statelor membre și autorităților regionale și locale un sprijin foarte rapid, atât de necesar în contextul încetărilor creșterii economice și al celei mai grave crize din ultimii ani. Noile programe ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 vor continua să investească în regiuni și în oameni, în strânsă coordonare cu capacitatea financiară a pachetului NextGenerationEU.

Constatări principale suplimentare

- **Politica de coeziune a devenit o sursă de investiții mai importantă.** Finanțarea pentru coeziune a crescut de la echivalentul a 34 % din totalul investițiilor publice în perioada de programare 2007-2013 la 52 % în perioada de programare 2014-2020.
- Din 2001, **regiunile mai puțin dezvoltate din Europa de Est au recuperat decalajul față de restul UE.** În același timp însă, mai multe regiuni cu venituri medii și mai puțin dezvoltate, în special din sudul și sud-vestul UE, au înregistrat stagnare economică sau declin.
- **Convergența dintre statele membre s-a accelerat, însă disparitățile regionale interne din statele membre cu creștere rapidă s-au accentuat.**
- **Ocuparea forței de muncă a crescut, însă disparitățile regionale sunt mai semnificative decât înainte de 2008.**
- **Numărul de persoane expuse riscului de sărăcie și de excluziune socială a scăzut** cu 17 milioane între 2012 și 2019.
- **Decalajul regional în materie de inovare din Europa a crescut** din cauza lipsei de investiții în C&D și a deficiențelor de la nivelul ecosistemelor de inovare din regiunile cel mai puțin dezvoltate.
- **Populația UE îmbătrânește și va începe să scadă în anii următori.** În 2020, 34 % din populația UE trăia într-o regiune cu populație în scădere. Se preconizează că acest procentaj va ajunge la 51 % în 2040.

Politica de coeziune abordează principalele provocări cu care se confruntă regiunile Uniunii

Politica de coeziune a avut un impact pozitiv asupra multor regiuni ale Uniunii și asupra cetățenilor acesteia, ajutându-i să investească într-o creștere mai durabilă și echilibrată, cu beneficii pe termen lung, a susținut infrastructura fizică și digitală, educația și formarea, IMM-urile și tranziția verde.

Mai recent, politica de coeziune a ajutat regiunile UE să facă față provocării ridicate de pandemia de COVID-19 și consecințelor acesteia. Cele două pachete de sprijin lansate în primăvara anului 2020 (CRII și CRII+) au oferit lichidități imediate, au sporit flexibilitatea cheltuielilor, au majorat rata de cofinanțare la 100 % și au lărgit domeniul de aplicare al Fondului de solidaritate al UE.

În cadrul instrumentului NextGenerationEU, REACT-EU a furnizat o sumă suplimentară de 50,6 miliarde EUR pentru a sprijini redresarea în urma pandemiei, permițând regiunilor și orașelor să continue să investească în creștere și pregătind în același timp perioada de programare 2021-2027. De asemenea, acesta a oferit un dispozitiv de siguranță atât de necesar pentru persoanele vulnerabile ale căror situații au devenit și mai precare ca urmare a pandemiei.

În următorii ani, politica de coeziune va continua să consolideze o dezvoltare echitabilă și durabilă în toate regiunile UE, sprijinind în același timp tranziția verde și digitală prin:

- o abordare cuprinzătoare și orientată a dezvoltării: finanțare, guvernare, coerență și sinergii cu politicile naționale;
- politici bazate pe realitățile locale, dezvoltate pe mai multe niveluri și întemeiate pe parteneriate, cu un sprijin croit pe măsură pentru cele mai vulnerabile teritorii;
- adaptabilitate continuă la provocările emergente și neașteptate.

Etapele următoare

Cel de-al 8-lea raport privind coeziunea va contribui la discuțiile din cadrul viitorului Forum privind coeziunea (17-18 martie), care reunește reprezentanți ai instituțiilor UE, ai autorităților naționale, regionale și locale din toate statele membre, ai partenerilor sociali și economici, ai organizațiilor neguvernamentale și ai mediului academic. Forumul va dezbate modul în care politica de coeziune poate garanta că nicio regiune nu este lăsată în urmă în contextul schimbărilor structurale în curs și că toate regiunile pot profita de beneficiile tranziției verzi și ale tranziției digitale.

Proceduri de infringement în domeniul stabilității financiare, serviciilor financiare și uniunii piețelor de capital

- Comisia îndeamnă Austria și România să actualizeze legislația lor națională de exceptare a entităților autorizate în temeiul Regulamentului privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă.

Comisia a decis miercuri, 9 februarie, să trimită Austriei și României avize motivate în urma nenotificării măsurilor naționale de transpunere a Directivei 2020/1504, care modifică Directiva privind piețele instrumentelor financiare (Directiva 2014/65/UE).

Scopul directivei este de a scuti entitățile autorizate în temeiul noului Regulament privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă (ECSP) de la cerințele Directivei privind piețele instrumentelor financiare și de a asigura faptul că toate platformele de finanțare participativă care intră în domeniul de aplicare al regulamentului fac obiectul aceluiași set coerent de norme, indiferent de locul în care își desfășoară activitatea în UE.

Astfel se vor aduce beneficii atât investitorilor, prin mai multe oportunități de investiții și măsuri de protecție coerente pe întreg teritoriul UE, cât și întreprinderilor care au nevoie de finanțare inițială, ceea ce va duce la mai multă inovare și creștere economică în UE. Termenul de transpunere a acestor norme în legislația națională a fost 10 mai 2021. Până în prezent, statele membre în cauză nu au notificat nicio măsură de transpunere.

În absența unui răspuns satisfăcător din partea acestor state membre în termen de două luni, Comisia poate decide să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu privire la acest caz.

România să asigure tratarea corectă a apelor reziduale

Directiva 91/271/CEE impune statelor membre să asigure faptul că aglomerările urbane (orașe, așezări) își colectează și tratează în mod corespunzător apele reziduale, eliminând sau reducând astfel toate efectele nedorite ale acestora.

Pactul verde european stabilește un obiectiv ambițios de reducere la zero a poluării în UE. Legislația UE, cum ar fi Directiva privind tratarea apelor urbane reziduale, urmărește să protejeze sănătatea umană și mediul natural și este esențial ca statele membre să o pună în aplicare pe deplin.

Datele de monitorizare arată că, în România, peste 180 de aglomerări mari continuă să nu respecte nici obligațiile în materie de colectare a apelor reziduale, nici cele în materie de tratare a acestora.

România are la dispoziție două luni pentru a răspunde și pentru a lua măsurile necesare, altminteri, Comisia poate sesiza Curtea de Justiție a UE cu privire la acest caz.

Comisia reamintește României, Bulgariei, Ciprului, Greciei, Lituaniei, Luxemburgului și Slovaciei obligația lor de a pune la dispoziție hărți actualizate ale zonelor cu risc de inundație

Hărțile zonelor cu pericol de inundații ar trebui să acopere zonele geografice care ar putea fi inundate, în timp ce hărțile zonelor cu risc de inundații arată potențialele consecințe negative asociate acestor scenarii de inundații. Aceste hărți stau la baza elaborării planurilor de gestionare a riscului de inundații.

Inundațiile catastrofale din Germania și din Belgia din iulie 2021 au reprezentat cea mai recentă demonstrație a importanței evaluării și gestionării riscurilor de inundații, pentru a proteja viețile, mijloacele de subsistență și mediul inconjurător. Pactul verde european subliniază că este important ca Europa să se adapteze la efectele schimbărilor climatice și să-și îndeplinească celelalte obiective esențiale vizând mediul.

Statelor membre li s-a solicitat să raporteze cu privire la actualizările pe care le-au efectuat primelor lor hărți ale zonelor

cu pericol de inundații și hărți ale zonelor cu risc de inundații până în decembrie 2019. Obiectivul este de a menține hărțile adecvate scopului și de a reduce consecințele negative ale inundațiilor asupra sănătății umane, asupra mediului, patrimoniului cultural și activității economice.

Termenul pentru informarea Comisiei cu privire la revizuire și actualizare a expirat în martie 2020. Întrucât Comisia nu a primit nicio informație cu privire la acest proces din partea Bulgariei, Ciprului, Greciei, Lituaniei, Luxemburgului, României și Slovaciei, Comisia a decis să trimită acestor state membre scrisori de punere în întârziere. Cele șapte state membre au de acum la dispoziție două luni pentru a răspunde la scrisoare și pentru a remedia deficiențele semnalate de Comisie. În caz contrar, Comisia poate decide să emită un aviz motivat.

Ajutoare de stat

- În temeiul normelor UE privind ajutoarele de Stat, Comisia Europeană a aprobat un ajutor în valoare de 43,63 milioane € pentru a compensa paguba suferită de către CFR Călători, cel mai mare operator public în domeniul transportului feroviar de călători din România, în urma pandemiei de COVID-19 și a restricțiilor impuse de către guvernul României pentru a limita răspândirea virusului.

Această măsură va permite României să ofere compensații CFR Călători pentru paguba suferită în perioada 1 aprilie-31 august 2020, pagubă care a reprezentat o consecință directă a restricțiilor impuse. Acest ajutor va lua forma unei injecții de capital.

Măsura a fost adoptată în temeiul articolului 107, alineatul (2), litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care permite Comisiei să aprobe măsuri de ajutor de stat acordate de statele membre pentru a oferi compensații întreprinderilor care suferă pagube provocate direct de evenimente extraordinare, cum este cazul pandemiei de coronavirus. Comisia a constatat că prin măsura notificată va fi compensată paguba rezultată direct în urma izbucnirii pandemiei de coronavirus.

De asemenea, Comisia a mai constatat că măsura este proporțională, întrucât nu se depășește valoarea necesară pentru repararea pagubei. Pe această bază, Comisia a ajuns la concluzia că măsura corespunde normelor UE în materie de ajutoare de stat.

Nicolae MAREȘ

Nicolae Titulescu – continuator al demersurilor takeionesciene

Am ținut să subliniez mai pe larg aceste aspecte, tocmai pentru a marca faptul că Nicolae Titulescu, continuator pe aceste coordonate în cadrul Ministerului Afacerilor Străine al lui Take Ionescu, nu a rămas indiferent față de ideile acestuia în raporturile româno-polone și nu a ezitat să își exprime întotdeauna regretul, atunci când întâlnea neînțelegeri sau rețineri din partea diplomației poloneze, în a continua, într-un spirit mai larg european, aceste raporturi. Nu lipsit de importanță poate fi și faptul că Nicolae Titulescu cunoștea foarte bine implicarea pe care a avut-o Ferdinand, Regina Maria, I.I.C. Brătianu, Nicolae Iorga, un filopolon redevabil, și alți lideri de seamă români și polonezi, printre care și mareșalul Jozef Pilsudski, pentru edificarea unor relații cât mai strânse. Prin inteligența care îl caracteriza, niciodată Nicolae Titulescu nu s-ar fi postat împotriva unui curent defavorabil dezvoltării acestor raporturi, conștient până la sfârșitul vieții că: „România de azi poate fi apărată numai prin acțiune, iar nu prin lipsa de acțiune”. (Nicolae Titulescu, *Politica externă românească*, Editura Enciclo-pedică, 1994, 141.) Am spune: **acțiunea** un avertisment valabil și urgent pentru diplomația de azi.

În ciuda faptului că Polonia n-a acceptat să facă parte din Mica Înțelegere, așa cum prefigura arhitectul structurii respective, Take Ionescu, în anii '20, Nicolae Titulescu va păstra o amintire plăcută asupra faptului că „a fost membru în Cabinetul mareșalului Averescu – când Take Ionescu era ministru al Afacerilor Străine – în momentul în care s-a semnat primul Tratat de alianță dintre România și Polonia”. (Idem, *op. cit.* p. 89.)

Nicolae Titulescu evocă cu plăcere colaborarea rodnică pe care a avut-o, ca delegat permanent al României la Geneva, cu diplomatul și omul de stat polonez, August Zaleski, iar din corespondența sa se poate reține că și alți lideri și oameni de cultură și știință polonezi i-au fost apropiați. Aș spune că, aceasta avea loc mai ales atunci când interesele de stat ale României și ale Poloniei se dovedeau a fi convergente, ducând astfel mai departe făclia aprinsă de Take Ionescu.

Faptul că Varșovia a început în jurul anului 1930 să pună relațiile cu Budapesta și mai ales cu Berlinul în prim planul demersurilor sale de politică externă, iar proiectul vechi takeionescian condamnându-l deschis, datorită contenciosului pe care îl avea cu Cehoslovacia, nu putea să îl lase indiferent pe fostul președinte al Ligii Națiunilor. Acesta își va aminti până la sfârșitul vieții că „n-a fost prea norocos”, la începuturile activității sale, ca șef al diplomației românești, în relațiile sale cu Polonia. România, care discuta chestiunile legate de semnarea unui pact de neagresiune cu U.R.S.S., la Riga, în ianuarie 1932, apoi la Geneva (de la 26 septembrie la 5 octombrie în același an) între reprezentanții Victor Cădere și Maxim Maksimovici Litvinov, fără a găsi o formulare care să satisfacă partea română în problema deferenței privind Basarabia a întristat pe oamenii politici români, în primul rând pe Iorga, atunci prim-ministru.

Nicolae Titulescu, care avea din 21 septembrie 1932 împuternicirea guvernului român de a negocia și parafa un Pact de neagresiune cu Rusia Sovietică, a acordat un interviu agenției „Reuter”, la 30 septembrie în același an, prin care, fără nici un fel de ambiguități, a declarat: „nu există român care să voiască mai mult decât mine să îmbunătățească raporturile noastre cu Sovietele”, subliniind totuși că se împiedică de indisponibilitatea rusească care nu ține seama „de interesele legitime ale României”. Din motive greu de elucidat, diplomația poloneză din acei ani juca mai degrabă rolul de *avocat al diavolului* decât de aliat al României, încercând să împingă unii diplomați români și Bucureștii spre compromisuri inacceptabile. A se reține „cazul” Victor Cădere, diplomat la Varșovia, care a rămas prea ușor atras de abordările poloneze, pierzând din vedere că o asemenea soluție ar fi dus la *sacrificarea Basarabiei*. Aspectul respectiv a fost remarcat de Nicolae Iorga, prezent la Varșovia, în august 1933, la un Congres internațional al istoricilor și care a

TITULESCU ȘI POLONIA (II)

România își datorează măreția sa acțiunii, iar nu lipsei de acțiune.

Nicolae Titulescu

abordat chestiunile de mai sus cu Jozef Beck. (Vezi Nicolae Măreș, *op. cit.* p. 233.) În memoriile sale, istoricul neamului a consemnat: „Impresia pe care o am este că acest om nu ne iubește și nu ne stimează. Îi trebuie minciuna păcii, chiar dacă ar fi să rupem /ceva/ din trupul nostru pentru a i-o procura. Vorbește franțuzește cu oarecare greutate și nu pare a fi deosebit de inteligent”. (N. Iorga, *Memorii*, vol. 7, p. 122)

Titulescu: nu cer decât egalitate cu Polonia – nimic mai mult

Așa cum subliniam mai sus, geneza alianței româno-polone a plecat de la interesul legitim al celor două state ca împreună să se asigure în cazul unei agresiuni din partea Uniunii Sovietice, ambele țări fiind în egală măsură expuse la un eventual atac.

Însă, la 25 iulie 1932 a avut loc semnarea Tratatului de neagresiune polono-sovietic, urmat de semnarea celui franco-sovietic, la 29 noiembrie 1932, ceea ce lăsa România „în totală izolare”. Au fost semnate aceste documente în timp ce Rusia contesta Basarabia ca pământ românesc, polonezii cerându-ne să stăpânim amânarea acestei chestiuni vitale printr-o prin formularea care să precizeze că Pactul nu aduce atingere „disputei existente”, termen care înlocuia un altul: „disputa teritorială”; primele înlocuiau la rândul lor, sintagma „disputa basarabeană”.

Amărăciunea încercată de Titulescu privind poziția Varșoviei s-a regăsit pe perioada întregului său mandat din 1932 până în 1936, timp în care Titulescu a fost măcinat de gândul ca nu cumva să apară „posibilitatea unei izolări totale a României”. (Nicolae Titulescu, *op. cit.* p. 103.)

De unde această amărăciune? Explicația ne-a dat-o fostul ministru al afacerilor externe însuși, bun cunoscător nu numai al psihologiei umane dar și al celei colective poloneze.

Iată ce scrie Nicolae Titulescu: „Spre sfârșitul mandatului de ministru al d-lui Zaleski, a cărui succesiune a fost curând după aceea asumată de dl. Beck, am rugat Guvernul polonez să intervină în favoarea României pentru a obține eliminarea cuvintelor „disputa existentă”. Răspunsul guvernului polonez – care, trebuie amintit, este obligat să apere Basarabia cu forța armelor – a fost că nu îl interesează negocierile ruso-române”. (sublinierea mea – N.M.)

„Stupefiant răspuns, putem spune – scrie Titulescu – poziția respectivă pune la îndoială trădnicia alianței militare reciproce, care pleca din 3 martie 1921, dar mai ales fidelitatea Varșoviei față de documentele semnate”. Fostul șef român al externelor se întreba – chiar și spre amurgul vieții. – „Cum adică? - Dacă Basarabia ar fi atacată, Polonia ar vărsa sângele fiilor ei și-ar cheltui banii pentru România, dar atunci când este rugată în timp de pace să îi acorde sprijin diplomatic – chiar dacă s-a mai apelat la ea în acest sens – poate oare aliatul nostru polonez să ne răspundă nouă, aliatul său român, că nu îl mai interesează negocierile privind Basarabia, atunci când aceasta reprezintă însuși obiectul alianței sale?”

Nu prezenta oare Basarabia nici un interes pentru Polonia?” (Nicolae Titulescu, *op. cit.* p. 108.)

Legitimă întrebare, la care Titulescu n-a găsit răspuns, întrevăzând totuși soluțiile de urmat și căroră le-a dat viață. În primul rând, să se bazeze pe Pactul Briand-Kellog și să primească aprobarea Parlamentului României, a tuturor partidelor politice, în ceea ce privește *continuarea negocierilor privind Pactul de neagresiune cu URSS*. Și va primi acesta acord. Lucru nemaîntâlnit, cu un sprijin unanim. N-a mai avut nevoie șeful diplomației românești, așadar, de sprijinul Poloniei. Însă nu va scăpa până la urmă de intrigile lui Beck, Arciszewski, Poninski etc. asupra cărora ne vom apleca. Din perspectiva timpului putem spune că rămâne regretabilă țesătura de acuzații, la care s-au făcut părtași și unii politicieni români din opoziția de atunci, inclusiv Carol al II-lea și camarila sa, încât debarcarea prematură a lui Titulescu, la 29 august 1936, a lăsat nerealizat proiectul său, atât de minuțios elaborat și pus în pagină de recunoaștere de către puterea sovietică prin Litvinov a Basarabiei. Un tratat între cei doi urma să fie semnat în septembrie 1936.

Totul a fost însă în zadar, deoarece prin decizia nefastă a regelui, la care a contribuit și Varșovia aliată, cu diplomații ei în post la București, (Cf. Sergej Mikulicz, *Wplyw dyplomacji sanacyjnej na obalenie Titulescu*, Influența diplomației Sanației la debarcarea lui Titulescu, în „Sprawy

Miedzynarodowe nr. 7-8, 1959), a dus nu numai la înlăturarea sa, ci și la prăbușirea sistemului de securitate colectivă. De atunci a intrat în funcție principiul dominoului. Și ce a urmat se știe.

Perioada nenorocoasă a continuat

Revenind la perioada „nenorocoasă” de la începutul ministeriatului din '32 al lui Titulescu, personal ministrul afacerilor externe român arată că „Polonia insistă ca România să semneze un Pact de neagresiune cu URSS, chiar dacă un asemenea Pact ar conține cuvintele „disputa existentă”. Nicolae Titulescu subliniază că „pe vremea aceea, la Varșovia exista o puternică tendință prosovietică și că Varșovia se arăta supărată că România nu este gata să o urmeze în direcția respectivă; presa poloneză atacându-l vehement pe motiv că ar fi împiedicat România să ajungă la un acord cu URSS din cauza cererilor sale exagerate, de parcă polonezii ar fi știut mai bine decât diplomatul român care sunt interesele legitime ale poporului său.

„Această companie de presă și atitudinea unora dintre oamenii de stat ai timpului mi-a dat de gândit” – scrie Titulescu. „Nu era oare URSS în 1932 la fel de comunistă ca și acum (în 1937 - nota mea N.M.). Nu erau atunci conducătorii noștri la fel de burghezi ca și astăzi? De ce eram noi obligați, în 1932, să ne aliniem URSS, dacă aceasta însemna sacrificarea Basarabiei? Iar acum, când Basarabia este asigurată, de ce să nu cădem la un acord cu URSS, doar pentru că sovieticii sunt comuniști?” (Idem, Nicolae Titulescu *op. cit.* p. 89)

O logică aristotelică de fier! Observator fin al situației internaționale, Titulescu remarca: „Explicația este simplă: între 1932 și 1936 vântul a cotit-o cu 180 de grade la Varșovia. În 1932 el sufla spre Răsărit, iar acum (1937) el suflă spre Vest. Atunci când politica românească nu este în grațiile Varșoviei, ea devine imediat obiectul unor atacuri foarte violente și destul de ciudate. Atunci când ea urmează orbește Varșovia, este considerată ca independentă. Dacă din motive legate de apărarea intereselor noastre naționale, politica românească are nenorocul de a nu fi în acord complet cu Varșovia, atunci se spune imediat că este o politică aservită. Tot ce pot spune este că, în 1932, toate partidele din România au aprobat atitudinea mea față de Varșovia și am chiar în posesia mea telegrame de aprobare din partea unor cercuri înalte. /.../ Când am ajuns la o înțelegere directă cu URSS asupra definirii agresiunii și a termenului de „teritoriu românesc”, Polonia a ridicat o obiecțiune care anula toate avantajele posibile ale tratatelor mele directe cu URSS. Ea vroia ca Tratatul să aibă o valabilitate de numai cinci ani. Delegatul Poloniei, contele Raczyński, care era atunci doar ministru la Geneva și este acum ambasadorul Poloniei la Londra, a înțeles atât de bine interesul României de a avea un Tratat cu o durată nelimitată cu URSS, încât a făcut eforturi insistente pentru a determina Guvernul polonez să abandoneze clauza de valabilitate de cinci ani. În această direcție el s-a purtat ca un adevărat prieten al României și a reușit să convingă Guvernul polonez de daunele pe care le provoacă României clauza în chestiune”. (ibidem, *op. cit.* p. 90)

Nu trebuia să facă oare această misiunea diplomatică de la București? N-o făcea, pentru că aici un ambasador servil, care purta o corespondență privată cu adjuncul ministrului afacerilor externe și cu șeful diplomației țării sale, de la care primea direct în timpul deselor deplasări pe care le făcea pentru consultări la Varșovia, timp în care însărcinatul cu afaceri a.i. îi ținea cu grijă isonul la București, ambii urzind tot felul de intrigi care vizau o eventuală destituire a ministrului de externe român. Acest lucru se va petrece și spre sfârșitul anului 1934.

Despre evoluția neînțelegerilor, Nicolae Titulescu consemnează: „În septembrie 1934, în cuvântarea sa la Adunarea Societății Națiunilor, dl. Beck a repudiat în mod unilateral Tratatul minorităților. El nu mă avertizase în nici un fel despre atitudinea pe care intenționa să o adopte Polonia în această chestiune (*curat aliat* am spune – după Caragiale – N.M.), dar aceasta nu m-a împiedicat să-mi folosesc influența pe lângă Mica Înțelegere, ca aliat al Poloniei, pentru a asigura că nimeni dintre noi nu vom ține vreo cuvântare îndreptată contra acestei politici (Nicolae Titulescu, *op. cit.* p. 91.)

Astfel, statele Micii Înțelegeri nu au fost amestecate în nici una dintre criticele publice adresate Poloniei de Franța, Anglia și Italia. În momentul în care ținea cuvântarea, dl. Arciszewski, ministru

140

polonez la București, a găsit de cuviință să dea un interviu presei române în care a declarat că cine nu urmează linia de acțiune a d-lui Beck nu este un bun român.

Numai românii sunt îndrituiți să spună poporului lor ce este patriotic și ce nu

Indignat de amestecul flagrant al diplomaților polonezi în treburile interne românești, Nicolae Titulescu, peste câțiva ani scria: „Este ușor de înțeles că d-nii Beck și Arciszewski au tot dreptul să dea lecții de patriotism polonezilor, dar numai românii sunt îndrituiți să spună poporului lor ce este patriotic și ce nu. Ar tolera oare Polonia un ministru român la Varșovia care să declare că cine nu urmează linia de acțiune a d-lui Titulescu nu este un bun cetățean polonez?” (Idem, *op. cit.* p. 91)

Titulescu a dorit să taxeze cum se cuvine grobianismul și lipsa de deontologie profesională a trimisului polonez pe meleaguri dâmbovițene, cerându-i omologului său, cazonului Jozef Beck rechemarea acestuia în centrul ministerului afacerilor externe, așa cum se întâmplă în asemenea cazuri. Să nu fi intuit că în raporturilor celor doi se întâlnea „sacul cu petecul”?

Beck i-a solicitat ca cererea să fie adresată în scris de Titulescu, asigurându-l că îl va re-trage imediat, dar că timp de trei ani nu va mai trimite un alt ministru la București, urmând ca misiunea să fie girată de un însărcinat cu afaceri. Cu alte cuvinte, Jozef Beck se pregătea de un scandal, și ar fi dorit să pedepsească raporturile bilaterale ca urmare a faptului că reprezentantul lui făcuse o gafă impardonabilă în misiunea la București.

Jozef Beck

Era prea abil Nicolae Titulescu ca să accepte un asemenea joc, conștient fiind că scandalul care se producea i-ar fi adus puternice reproșuri din partea opoziției, în sensul că ar fi partizanul deteriorării raporturilor bilaterale româno-polone. Nu este exclus că Titulescu știa destul de bine și de alte intrigi ale diplomaților polonezi, cât și ecoul acestora în rândul „oficialităților” vremii.

La rândul-i-l-a avertizat pe Beck că nu îl va mai primi niciodată în audiență pe șeful Legației poloneze, lucru grav pentru reprezentantul unei misiuni diplomatice, promisiune de care s-a ținut cu strictețe, în ceea ce privește aspectele oficiale ale raporturilor la acest nivel. O excepție a făcut șeful diplomației românești cu prilejul depunerii condoleanțelor Guvernului român, act pe care Titulescu personal avea să îl facă, la sediul misiunii diplomatice poloneze din Aleea Alexandru 23, în chiar ziua morții mareșalului Pilsudski, la 12 mai 1935.

Spiru C. Haret a fost matematician, astronom și pedagog român, renumit pentru organizarea învățământului modern românesc din funcția de ministru al Educației, pe care a deținut-o de trei ori. A fost membru titular al Academiei Române.

Ideea de „școală națională”

(...) Spirit democratic, patriot profund, el a înțeles și a structurat școala ca pe un organism necesar nevoilor vieții sociale, a intuit ca nimeni altul raportul dintre școală și societate, evoluția acestei instituții fiind continuu influențată de schimbările produse în societate, iar aceasta, la rândul său, de școala care este mereu chemată să o servească. (...)

Cunoscând profund realitatea românească, soluțiile moderne din alte țări, în special din Europa, Spiru Haret a propus soluții originale în reformarea școlii naționale. Astfel, în privința școlii secundare, ca și a celei primare, erau promovate cu îndrăzneală și curaj, cu încredere și o temeinică motivație socio-culturală, transformări de anvergură: prin reorganizarea liceului, se realiza trecerea de la liceul unilateral la liceul cu trei secții – clasică, modernă, reală –, oferindu-se tinerilor perspectiva atât de a se pregăti temeinic pentru viitorul lor și al țării, angajată în acțiunea de complexă modernizare, cât și pentru a înlesni dezvoltarea personalității lor în acord cu aptitudinile de care dispuneau. În locul programelor fixe, rigide care indicau numai materia de învățământ, Haret stabilește ca acestea să aibă o parte introductivă, care să cuprindă orientări asupra metodelor de predare a fiecărui obiect în parte.

În privința învățământului superior, se prevedea: trecerea de la o universitate ale cărei facultăți își desfășurau activitatea separat, izolat, la o instituție complexă și armonioasă, adevărată *centru cultural al țării*, având propria sa personalitate, o autonomie constructivă, conjugată cu necesara integrare într-un sistem național, stimulator și generator de noi valori, în care să se asigure progresul științei, literelor, artelor și să contribuie, concomitent, la formarea spiritului *public*, prin atenția deosebită acordată *culturii naționale*. Astfel, legea consacra pentru universități asumarea fermă, responsabilă a rolului de înaltă instituție care pregătește tineretul pentru profesiunile de stat și pentru cele libere; cerința ca facultățile de litere, filosofie și științe să formeze cadre didactice pentru școala secundară; constituirea, pe lângă catedre, după caz, de laboratoare, seminarii universitare, clinici etc., pentru a asigura îmbinarea instrucției teoretice cu pregătirea practică și cu cea de cercetare științifică.

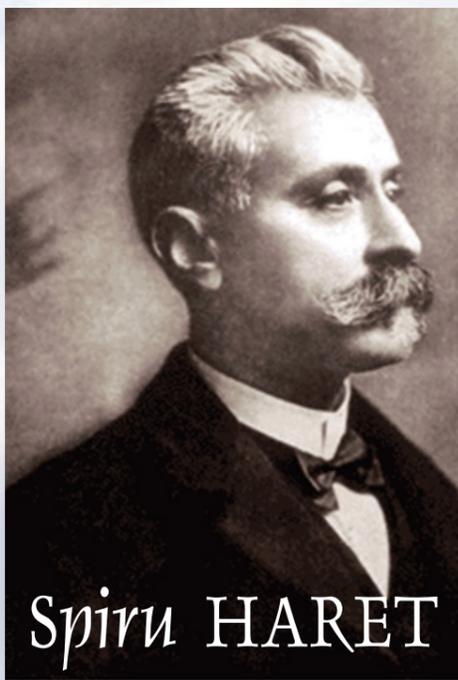
În ce privește învățământul particular, instituit pentru a răspunde cererilor unor confesiuni religioase și ale unor minorități naționale, Haret a constat că, în cadrul acestui tip de învățământ, se ignora studiul limbii, istoriei și geografiei României. Pentru a elimina asemenea tendințe, a promovat *Legea învățământului particular*, care dispunea controlul statului asupra școlilor particulare, astfel încât elevii să cunoască bine limba română și istoria patriei, nu din motive naționale șovine, ci din rațiuni practice de bună înțelegere și conviețuire. Firește, legea a provocat opoziție, dar Spiru Haret a știut să ia măsurile care să asigure unitatea culturală a poporului.

(...) Inițiativele legislative, ca și concepțiile militant susținute în zeci de studii, articole și conferințe publice de către Spiru Haret se întemeiau pe principii care au reprezentat temelia democratizării și modernizării învățământului românesc, a integrării cerințelor de progres material, de prosperitate și emancipare istorică a cetățenilor noului stat independent, care se racorda culturii și civilizației europene și mondiale. O caracteristică esențială a legislației școlare a lui Haret o reprezintă *asigurarea unui învățământ unitar, armonios, de la cel primar până la cel universitar*.

Concepția haretiană asupra învățământului relevă trăsături și obiective consecvent urmărite și aplicate: obligativitatea și gratuitatea învățământului primar; instrucție și educație egală în mediul urban și în cel rural; valorificarea tradițiilor școlii românești, dar și preluarea cu discernământ a altor experiențe; caracterul realist, practic al învățământului pe toate treptele, în strânsă legătură cu cerințele dezvoltării economico-sociale a țării; dezvoltarea învățământului tehnic profesional; accentuarea caracterului educativ al școlii; pregătirea adecvată și perfecționarea continuă a corpului profesoral; apelul permanent la metodele pedagogice moderne; luarea în considerare a particularităților de vârstă și individuale ale școlărilor și, nu în ultimul rând, asigurarea unei baze materiale corespunzătoare pentru instituțiile de învățământ.

Prin constituirea unui cadru adecvat de organizare a școlii românești, Spiru Haret a așezat învățământul național pe noi trepte, transformându-l în mijlocul fundamental și indispensabil al creșterii gradului de instruire a populației, a „poporațiunii” din România, expresie prezentă în studiul din „Convorbiri didactice”, intitulat *Societatea corpului didactic primar și Liga învățământului*, în care era vorba, îndeosebi, despre starea țărănimii și nevoia acută de a-i „lumina viitorul” prin școală, sau, după formula dintr-o scrisoare deschisă către P.P. Carp, de a scoate țărănimea „din întuneric, neștiință și sărăcie”.

„Omul școlilor” semnalase cu amărăciune și luciditate diferența dintre mediul urban și rural în domeniul învățământului, militând pentru eliminarea unei deosebiri „ce face aproape imposibilă pentru copiii de săteni pătrunderea în școlile secundare”. Era și unul dintre motivele pentru care un principiu întemeietor al legiferării haretiene consta în gratuitatea, fie și parțială, a „instrucțiunii secundare și superioare”. În același timp,

15 februarie 1851 – 17 decembrie 1912

Spiru Haret cu privire la școală și educație

„Existența unui popor nu este asigurată decât atâta timp cât toate elementele lui sunt strâns unite, și unire nu poate fi decât întregul popor nu se crește și nu se întreține în simțiri comune de iubire de țară și de neam. Întrebarea este dacă noi dăm destulă atenție acestui lucru, și dacă școala noastră merită pe deplin numele de școală națională”.

„Cel dintâi act al oricărei acțiuni naționale este tărâmul școlar”.

„Datori suntem a ne îngriji ca toți supușii țării să poată trăi unii lângă alții în bună înțelegere și în sentimente de simț, dacă nu și de iubire reciprocă. Pentru aceasta, prima condiție este ca ei să se poată înțelege în vorbă. Trebuie dar ca toți care trăiesc sub ocrotirea statului român și a legilor lui să cunoască limba poporului dominant. (...) ... chestiunea alegerii limbii comune nu poate face obiectul unei discuții”.

„După noi, pentru o universitate, chestiunea examenelor și a diplomelor trebuie, dacă nu să rămână pe ultimul plan, cel puțin să nu-i absoarbă toată atențiunea, să nu o facă să piardă din vedere principala ei chemare, care este de a fi centrul cultural cel mai înalt al țării. Ea trebuie să atragă și să rețină în sfera acțiunii sale pe toți acei care sunt în măsură de a contribui la înaintarea științei, sau cel puțin de a o expune sub forma cea mai din urmă”.

„Negreșit o instrucție solidă și variată este indispensabilă unui om în împlinirea datoriilor sale și către sine și către familia sa și către patrie; însă nu este de ajuns, pentru a satisface toate trebuințele vieții complete. Mai trebuie ca omul să aibă cunoștința exactă a tuturor drepturilor și datoriilor sale, precum și conștiința și convingerea intimă și profundă că, prin neobservarea și neîndeplinirea lor, nu poate fi fericit în viață; trebuie să aibă atât de mult deprinderea de a-și face datoria încât să și-o facă în mod natural, cu plăcere și fără greutate; să sufere când nu și-ar face-o”.

„Cea dintâi datorie a școlii, care trece înaintea oricărei alteia, este de a forma buni cetățeni, și cea dintâi condiție pentru a fi cineva bun cetățean este de a-și iubi țara fără rezervă, de a avea o încredere nemărginită întrânsa și în viitorul ei. Toată activitatea, toată îngrijirea celor însărcinați cu educația tinerimii acolo trebuie să tindă”.

„Învățătorul într-un sat nu trebuie să fie numai învățătorul copiilor, el trebuie să fie și sfătuitorul bun și luminat al sătenilor, pilduitorul lor la cele mai bune și folositoare pentru dânșii”.

„Universitățile să nu fie numai niște școli superioare, un fel de continuare a liceului, ci niște vaste centre de cultură în care să găsească mijlocul de a se manifesta întreaga mișcare culturală a țării în ce are ea mai bun și mai înalt”.

„Principala chemare a corpului didactic nu este numai de a învăța pe copii carte, ci este de a face din ei și oameni morali”.

„... scopul școlii este educațiunea și perfecțiunea școlărilor, care este imposibil dacă educatorul nu are o cunoștință deplină de calitățile, defectele și aptitudinile lui și dacă nu observă zilnic progresele ce realizează”.

„Institutorii și mai ales învățătorii sătești constituie fără îndoială unul din factorii cei mai puternici pentru îmbunătățirea stării intelectuale, morale și materiale a țării. Prin numărul lor, prin preparațiunea pe care o au, prin cultura lor, mai ridicată decât a păturii populare în mijlocul căreia trăiesc, prin stabilitatea situației lor..., ei pot fi chemați a împlini o lucrare lungă, grea, delicată, stăruitoare, pe care nimeni altul nu o poate face așa de bine ca dânșii”.

„... într-o societate de oameni liberi, scopul educației trebuie să fie acela de a face oameni cu voință, stăpâni pe ei înșiși”.

o serie de prevederi, urmărind lărgirea orizontului de cunoștințe al tineretului, stabileau, printre alte obiecte de studiu, în învățământul secundar, istoria universală și istoria țării, geografia generală și geografia țării, matematica și fizica, dar și aplicațiile practice privind nivelarea terenurilor, drenajele, irigațiile, noțiuni de „drept usual și instrucțiune civică”. „Fiecare școală normală de învățători va dispune de câte o întindere de loc îndestulătoare pentru lucrările practice de agricultură și pomologie ce vor trebui făcute de școlari”.

(...) Legislația școlară, diversele inițiative organizatorice și instituționale aveau ca motivație fundamentală evidentă, afirmată ca atare ori subînțeleasă, principiul potrivit căruia *sistemul școlar al unei țări să fie oglinda fidelă a trebuințelor, aspirațiilor, caracterului național al poporului care o locuiește*. În acest sens, într-un raport din 1903, Spiru Haret preciza: „ne silim să înlăturăm din învățământ tot ce nu avea viață decât prin puterea tradiției, fără a răspunde însă vreunei realități oarecare; fie o necesitate socială actuală, fie îndestularea unei necesități sufletești. Mai contăm să apropiem școala de popor, să o facem să fie iubită și respectată, să fie centrul de unde să pornească curentele cele bune și sănătoase pentru înălțarea și întărirea neamului. Căutăm a face ca învățământul nostru să devină un învățământ național, de vreme ce ne silim a-l face să se potrivească țării noastre, în loc de a ne mulțumi să-l luăm făcut gata, într-un timp și în niște condiții care nu mai sunt ale noastre”.

(...) Pentru a înțelege profund, în realele ei dimensiuni istorice, opera lui Spiru Haret, de legiuitor al învățământului românesc, inițiativele sale de înaltă valoare umanistă și semnificația lor patriotică, este relevantă, și de evidentă actualitate, opinia sa despre școala națională. În concepția marelui ctitor al școlii românești moderne, „existența unui popor nu este asigurată decât atâta timp cât toate elementele lui sunt strâns unite, și unire nu poate fi decât întregul popor nu se crește și nu se întreține în simțiri comune de iubire de țară și de neam”.

Personalitatea constructivă a fondatorului haretismului și-a pus puternic amprenta asupra evoluției școlii și societății românești, iar contribuția lui la așezarea, organizarea și structurarea învățământului a influențat direct întreg cursul reformelor școlare și sociale dinainte și după înfăptuirea Marii Uniri.

Ideea de *școală națională* avea să-și afirme dimensiunea practică și semnificația valorică principală atunci când, la 1 Decembrie 1918, la șase ani după moartea lui Spiru Haret, se desăvârșea procesul de fărâșire a statului național unitar român, se ridica pe o nouă treaptă sarcina organizării și dezvoltării învățământului și societății în ansamblul său.

(...) Astfel, raportorul din Camera Deputaților la legea amintită, ținea să remarce că, dacă între 1864-1910 s-au perindat zeci de miniștri la învățământul public, Spiru Haret a fost cel care a înfăptuit, în domeniul școlar, mai mult decât toți la un loc. „Toate acestea – sublinia deputatul raportor – Haret le-a făcut mai mult cu sufletul decât cu mijloace materiale; cu caracterul lui plin de voință, de energie. El s-a apropiat de sufletul învățătorilor, i-a câștigat în așa măsură, încât învățătorimea vedea în el pe adevăratul ei părinte, pe îndrumătorul și sprijinitorul ei. Am zis că le-a făcut toate acestea, fără mijloace materiale deosebite din partea statului, pentru că între anii 1901-1904, când a fost pentru a doua oară ministru, am avut cea grozavă criză financiară și economică... Iar a treia oară a venit ca ministru între 1907-1910, după răzcoalele țărănești. Ce poți face, oare, fără mijloace bănești îndestulătoare?”, întreba atunci parlamentarul, iar cetățenii români de la începutul secolului al XXI-lea constată că interogația sa, preocupantă acut în epocă, are și un evident ecou contemporan.

(...) Prin orientările și acțiunile sale practice, Spiru Haret a pus temelie traică a unei școli naționale care a format și „slefuit” personalitatea unor generații organice înlănțuite, angrenate în „mecanica economico-socială” a României de după 1918.

(...) Unul dintre meritele lui Spiru Haret, văzute prin prisma dezvoltării istorice a învățământului românesc, îl reprezintă statuarea rolului corpului profesoral. Preocuparea sa în „formarea formatorilor”, pentru recunoașterea socială a prestigiului acestora și a rolului lor determinant în asigurarea *calității* învățământului rezultă chiar și din constatarea, aparent cantitativă, că, în structura legilor inițiate de el, prevederile referitoare la corpul profesoral ocupă un loc primordial. Cine parcurge astăzi, pentru informare și documentare, *legile Spiru Haret* sau urmărește activitatea acestuia în slujba școlii va remarca trănicioasă principiilor, consistența și unitatea criteriilor, temeinicia exigențelor și preocuparea constantă pentru promovarea prestigiului social, științific și moral al profesorului. Chiar și din limbajul arid al legii, din normele avansate – verificate apoi timp de decenii, prin aplicarea practică în organizarea învățământului – s-a desprins și se desprinde interesul consecvent pentru progresul intelectual al națiunii române. (...)

Din lucrarea
Neoharetism la începutul secolului XXI,
Editura Fundației
România de Măine,
2007, pag. 9-17

